

РАДА

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМІЧНА І ЛІТЕРАТУРНА

ВИХОДИТЬ ЩО-ДНЯ, ОКРІМ ПОНЕДІЛКІВ.

РІК ШІСТИЙ

Адреса редакції і контори:
у Києві, Велика Підвальна вул. д. 6,
внизу золотих воріт
Телефон редакції 1458.
ТЕЛЕФОН ДРУКАРНІ 1069.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ НА РІК 1911

на рік	на 11 м.	на 10 м.	на 9 м.	на 8 м.	на 7 м.	на 6 м.	на 5 м.	на 4 м.	на 3 м.	на 2 м.	на 1 м.
6.	5.70	5.25	4.75	4.25	3.75	3.25	2.75	2.25	1.75	1.25	65.

Передплат. на рік можна виплачувати частками: в 2 строки: на 1 янв. 3 карб. і на 1 апр. 3 карб., в 3 строки: на 1 янв. 2 карб., на 1 мар. 2 карб. і на 1 мая 2 р., або по 1 карб. на протязі перш. шести місяців.

Ціна „Ради“ за кордон: на рік 11 р., (27 крон 94 гелери на австрійську валюту), на 1/2 року—5 р. 50 к. на 1/4 року—2 р. 75 к., на 1 м.—1 р. Коли закорд. читачі передплатують газету через поштомти, то платять за газету по ціні встановленій для передплатників в Росії.

Передплата приймається тільки з 1-го числа кожн. місяця.

ЗА ЗМІНУ АДРЕСИ 30 КОП.
(При зміні неодмінно прикладати стару адресу.)

Автори рукописів повинні подавати своє прізвище і адресу. Редакція може скорочувати і змінити статті; більші статті, до друку негодні, переходять у редакції 3 місяці і висилаються авторам їх коптом, з дрібні замітки й дописи одразу знищуються, а рукописи, на яких не зазначені умови друку вважаються безплатними.

3 ПРИВОДУ надісланих до газети віршів редакція не листується.

Просьсять авторів додержуватись правописну „Ради“.

УМОВИ ДРУКУВАННЯ ОПОВІСТОК:

За рядок петіту попередку тексту, або за його місце платиться по 20 коп.

За рядок петіту після текст: за перший раз 20 коп., за другий—10 коп. Хто шукає заробітку, платять за оповістку в 3 рядки 10 коп. за раз, при умові друкування не менше 3-х раз.

Приймається передплата на 1912 рік на українську газету

„РАДА“

РІК ВИДАННЯ СЬОМИЙ.

Газета політична, економічна і літературна.

Виходить у Києві щодня окрім понеділків і днів після великих свят.

Рада має широку програму, як звичайні великі політичні газети: дає огляди життя політичного, громадського, економічного на Україні, в Росії і за-границею; друкує фельетони, а також статті критичні і твори красного письменства.

Рада зостається й надалі непартійною газетою. Вона буде, як і досі, обстоювати змагання до поширення прав суспільства й органів громадського самоврядування.

Рада звертатиме як найбільшу увагу на справу народної освіти шкільної й по-за шкільної, на потреби нашого вчительства та на питання культурно-просвітнього характеру—і буде змагатися за найкраще розв'язання цих справ для всього українського народу.

Рада вважає, що поліпшення матеріального добробуту людини, економічний розвиток країни—є основним ґрунтом для зросту національної культури. Визнаючи це, „РАДА“ буде обстоювати кооперативну справу на Україні в усіх її формах: поширення сільсько-господарських товариств, товариств споживчих, продукційних і инш. „РАДА“ буде подавати як найдокладніші звістки, дописи про кооперативну справу взагалі, а на Україні особливо.

Рада буде подавати звістки і дописи про життя культурне, економічне і політичне, про здобутки і втрати, яких зазнає український люд за кордоном: в Росії, в Галичині, на Буковині, в далеких колоніях: в Канаді, в Сполучених Штатах, в Бразилії... Доля та життя наших переселенців в Сибірі, на Кавказі—знайдуть також освітлення на сторінках „Ради“.

ДО СПІВРОБІТНИЦТВА в „РАДИ“ запрошено визначніші літературні і наукові сили.

Рада має ВЛАСНИХ кореспондентів в Державній Думі, в Державній Раді, а також в політичних центрах Європи, в Лондоні, в Парижі, в Римі, у Відні, в Празі, у Львові, в Чернівцях і в усіх визначніших містах України по цей і по той бік кордону.

Ціна „РАДИ“ з приставною і пересилкою в Росії:

на рік	на 11 м.	на 10 м.	на 9 м.	на 8 м.	на 7 м.	на 6 м.	на 5 м.	на 4 м.	на 3 м.	на 2 м.	на 1 м.
6.	5.70	5.25	4.75	4.25	3.75	3.25	2.75	2.25	1.75	1.25	65.

Передплату на рік можна виплачувати частками в такі строки: на 1 янв. 3 карб. і на 1 апр. 3 карб. в 3 строки: на 1 янв. 2 карб., на 1 марта 2 карб. і на 1 мая 2 карб., або по 1 карб. щомісяця апродовж першого півріччя.

☆☆ ЗМІНА АДРЕСИ—30 коп., АРТИСТАМ—БЕЗПЛАТНО. ☆☆☆ Адреса редакції і головної контори: у Києві, Велика-Підвальна вул. д. 6, біля Золотих Воріт. Телефон 1458.

Передплата на „Раду“ на тамих-же умов, що і в конторі, приймається: у Києві: 1) в „Українській Книгарні“, Безлиманська 8, 2) в Книгарні „І.-Н. В.“, В.-Володимирська 28 і 3) в Книгарні Череповського, Фундукоївська 4; у Варшаві в „С. Стенури“; в Одесі в книгарні Литвинської; в Катеринославі—Книгарня Лозанської, Проспект в Мелоголіві—Мезеня, д. 6. Босена у д. Зайланька; в Полтаві—Книгарня Марковича, бульвар Котлярського; в Петербурзі—Книгарня Волфі; в Харкові—Українська Книгарня, Рибна 25. Редактор В. Яворський. Видавець В. Чикаленко.

ЦІНА ГАЗЕТИ

„РАДА“

з 1-го ДЕКАБРЯ до КІНЦЯ Ц. РОКУ

65 КОП.

Від контори.

Передплатників, що хочуть одержувати газету в 1912 році, прохаємо не баритись з надісланням передплати. Відкладання передплати на останні дні Грудня (Декабря) робить неможливою для експедиції вчасну висилку передплатникам газети.

В справі українсько-польських відносин.

Рідко доводиться почути в чужій пресі прихильне до українства слово. Наші „добрі сусіди“—росіяне й поляки—або тягнуть нас кожний до себе, вивеняючи, що ми—не ми, а частинка—для росіяні—російського а для поляків—польського народу, і через те бажають „асимілювати“ нас зовсім, щоб і слід не лишилось, або, як де-які „впливельні“ поляки, страхнуть за для своїх вигід „українського небезпекою“ російське громадянство, а ще більше російське правительство, або як схиляються накинати нам ролю якогось звариаддя в їхніх руках, „яке вони бажали б вжити згідно з дійсною своєю, чужою для нас, планів та бажань“.

Кожний шарпає нас в свій бік, зовсім не бажаючи зрозуміти того, що ми маємо тільки одного—тоб нас самих жити й розвиватись так, як ми самі хочемо...

Але й серед кучинців трапляються вводи люди, що можуть поставитись до українства в признання. Таке безсторонне слово доводиться нам не раз чути від польської газети „Dziennik Petersburski“, що вміє відірватися справедливим домаганням польського народу від заборччих та глибокельських заходів польських шовіністів.

В одному з останніх чисел „Dziennika Petersburskiego“ надруковано статтю „Kilka uwag o sprzecznościach polskości i ukraińskości“, в якій автор торкається становища „Ради“ що до питання про польсько-українську угоду в Галичині. Автор каже, що, по статистичним даним 1909 р., в східній Галичині було мільйон осіб, які жили дома польської мови і признавались до католицької віри, то б то, на думку автора, були безумовно поляками.

Що єдиная Галичина є краєм з мішаною людністю, це ми добре знаємо й пам'ятаємо. Але ми так само добре знаємо й пам'ятаємо те, що польська людність складає тут меншість всієї людності, і зовсім натурально, коли народ український, що складає тут більшість, бажає й відповідно становити. Звичайно, польської меншість повинні бути забезпечені національні права, як і українська меншість в тих місцевостях де її переважають числом поляки, повинна мати забезпечення своїх національних прав. Гадаємо, що такого признавання прав меншість чужого народу українці ніколи не зречуться, бо не ім, що зазнали стільки утисків та гнобительства, гнобити чужий народ. І через те вважаємо нарікання шановної газети на ту думку, ніби угода між українцями й поляками в Галичині стане тільки тоді, коли з української землі буде усуноути визнакувачів та гнобителів, непорозумінням. Во в даному разі мова йде, звичайно, не про всіх тих, хто визнає себе поляками, а лише про тих, хто справді займає становище економічних, політичних і національних гнобителів українського народу в Галичині.

Ми гадаємо, що закид цей—непо-

розуміння, ще й тому, що становище, яке займає газета що до питання про боротьбу з українизацією галицьких міст Галичини і рятування польськості, не лишає сумніву в повній її безсторонності.

„Ми знаємо,—каже газета,—що міста східної Галичини оточені морем українських сел; знаємо, що розвиток культури та причина економічні пахють українців з сел в міста, які через це повинні українизуватись“.

Не допоможе тут ніякі найкатегоричніші заяви в дуці патріотичного запевню професора Гломбінського, що „Львів—польське місто і таким повинен лишитись“: українська людність Львова й наших міст східної Галичини мусять збільшуватись, український рух розвиватиметься в них що все інтенсивніше, а значить—українизація їх неминуха“.

Що можна додати до такого цілком справедливого й безсторонного розуміння цього некулого питання?..

Даді автор статті так само розумно й справедливо ставиться до питання: чи загрожують українизація галицьких міст польській культурі?

„Для тих,—каже він,—хто буде усю польськість в східній Галичині на слабім розвитку української культури, навіть завоювання українського університету здається підривом польської культури, але для людей, котрі мріють не про відносну підвищеність над культурою українською, а про справжню вагність, українизація зовсім не страшна“.

„Культура польська,—каже він далі,—не залежно від тих або інших порівнянь, в самій собі, в позитивним багатстві своїм повинна черпати міль і силу. Тож працюймо над побільшенням того багатства, але не будуймо нашої культури на штучному та мованні культурного розвитку українців, одмовляючи їм прав на власний університет, на побільшення числа шкіл, навіть на написи на рідній мові на вулицях, будинках та вивісках“.

Вартість та значіння польської культури в східній Галичині не лежить в вітній її монополії та вітній приналежності культури української, але в добротності польських рук та голів. Громадянство наше повинно згодитись в тим фактом, що східна Галичина є край з мішаною людністю, і зрозуміти, що польськість в цім краї не понесе втрати, коли поруч з культурою польською процвітатиме в йому також і культура українська“.

Коли-б польської політики в Галичині й галицько-польське громадянство в своїй діяльності стояло на тим погляді, який висловлює шановний автор в „Dz. Pet.“, то чи були-б тоді причини говорити про гнобительство українства в Галичині? Адже те, про що він пише, є бажанням і українського народу. І коли-б наш народ в Галичині дістає нарешті те, чого він так давно й так даремно добивається,—признавання своїх національних і політичних прав, не могло-б бути й мови про „уволення гнобителів“ з української землі.

Ми сподіваємося, що воно так і буде. Ми певні, що галицькі українці таки доб'ються цього признавання. Але від польського громадянства в

Галичині залежить, чи дістане це признавання український народ з рук друзів чи вирве його свідомість з рук ворогів.

І коли-б польське громадянство Галичини пройнялося тими думками, які висловлює шановний автор „Dziennika Petersburskiego“, ми певні, що в галицьких українцях воно знайшло-б собі дружбу і признав... Але чи багато причин для такого оптимізму?.. С. О.

Чеський монстр-процес.

(Лист з Праги).

В понеділок (27 падолисту) відбувся у Празі перед судом присяжних сьєдзальний чеський монстр-процес: процес відомого чеського письменника та поета І. С. Махара і редактора крамаржовського лейб-органу „Narodni Listy“—д. Жд'ярського.

Уся ця справа ляг на перший погляд матиме приватно-особистий характер конфлікту між згаданими особами. Де ф.кто—вона має величезне громадянсько-політичне значіння задля чеського народу взагалі. Щоб це добре зрозуміти, треба трохи понабачитись з цією справою в її генетичному розвитку. А передовсім треба констатувати, що головною дієюю особою в ній була добре відомий чеський політик—д-р Крамарж. Перед двома роками д-р Крамарж разом з акційним товариством, (в якого був на чолі)—купив за 1.700.000 корон—відомий молодий-чеський щоденник—„Narodni Listy“.

Ця купля мала політичні мотиви. „Nar. Listy“ до цього дуже гостро нападла на „позитивну“ політику д-ра Крамаржа та його тодішній орган—„Den“. Для „Nar. List.“—д-р Крамарж був продвигатим чеської політики, людяною, яка веде чеський народ до загубелі.

„Nar. Listy“ не жалували зовсім енергійних, часом велими непарламентарних слів для критики Крамаржової політики.

Але року 1909 ставилося чудо. Д-р Крамарж купив „Narodni Listy“, як то кажуть зо всім рухом та верухоми інвентарем—до редакторів цього часопису включно.

Я написав, що сталося чудо, бо тільки чудом можна пояснити, що ті самі редактори та співробітники, які перед 1909 р. розвозили „в пух і прах“ Крамаржа, почали несподівано писати величезні панегирики ад маюрому його глогіам.

Натурально, що в поступовій чеській пресі—цей факт виявився велике обурення. Його оцінено по заслугам: на „Narodni Listy“ стали дивитися як на кулебий часопис, про їх ставовище або погляд насамо, що вони мають 1.700.000 корон курсову ціну.

„Nar. Listy“ за це огривались, але нікого до суду не потягли.

Афера ця знову була розворушена у літку цього року під час останніх виборів до віденського парламенту. Тепер імпульсом до цього був відомий протинатуральний союз молододочетів з національними соціалістами, улаштований також д-ром Крамаржем.

„Nar. Listy“, які досі нападла на національних соціалістів, відразу стали звальними оборонцями агаданого союзу та „радикальної“ політики національних соціалістів, себ то „кляфачів“.

Це дало привід до того, що чеська політична преса ворожа союзові безоглядно судила по тактику „Nar. Listy“, оцінюючи цей факт, як запродавність редакційного персоналу цього Крамаржового органу. А „Nar. Listy“ знову мовчали.

Правда, коли один чеський професор зробив на Крамаржа на зборах цей закид прилюдно, головний редактор „Nar. Ls.“ за порадою Крамаржа потягнув його до судової відповідальності, але за таких обставин (в останній день терміну для заскарження, дали не до суду присяжних, але до спеціального), що хоча формально він процес виграв, морально тим журналістичної репутації свого органу не реабілітував.

В зв'язку з цією виборчою компанією згаданий вище відомий чеський письменник та поет І. С. Махара, опублікував в масаржовському органі „Час“—висуку фельетонів проти „Nar. List.“ закидуючи їх співробітникам продажність та зазначаючи їх редакцію „мертвими душами“, а д-ра Крамаржа—Чичаковим. Фельетони ці були написані у дуже різ-

Театр Городського Народного Дому

Трупа українських артистів Миколи Садовського.

Сьогодні, 3-го декабра, **Старе гніздо і молоді птахи** у 2 раз ВЕС. КОМ. На 5 д. В. Мова, пристосуван до сцени М. Садовський. Поч. о 8 год. веч. Завтра, 4-го, ранком від 10 до 50 к. ВІЙ на 4 д. **Гетьман Дорошенко** на 5 д. 1-й одинок. Станційної Чернильської. У вечорі, у 7-й раз **КАТЕРИНА ІІ. ПО РЕВИЗИ**. У хвіскої. У понед. 5-го, по цінах від 10 к. до 1 р. 20 к. І. КАТЕРИНА ІІ. ПО РЕВИЗИ. У вівт. 6-го, ранком від 10 до 50 к. **СТЕПОВИЙ ГІСТЬ**. Книжки продаються. Незабаром у 1-й раз по відновленню вист. буде ком. опера **ЕНЕІДА** на 3 д. по Котлярському, уложки М. Садовського, муз. Лисенка. Відповідальний режисер М. САДОВСЬКИЙ.

Городський Театр. Дирекція С. В. Врикїна.

Сьогодні, 3-го декабра, **„ПИКОВАЯ ДАМА“**. Бер. уч.: д-ки Брун, Мідовидова, Драгомирська, Рибчинська, Тиханова, Пелешівська, Корж, д-л. Орешкевич, Камішевський, Качковський, Вилковський, Летичевський, Дієнко, Ковалевський, Рибінов і багат. Поч. в 7 1/2 г. в. Завтра, 4-го, дві вист.: ранком по заг. дост. ціні **„ТАНГЕЙЗЕРЬ“**. У вечорі по звичайні ціні. 1-е, **„ЦАРЬ ПЛОТНИК“**, 2-е, **„КОПЕЛЯ“**, (за 2-й акт.). У вівтор. 6-го, дві вист.: ранком по загальн. дост. ціні **„ФАУСТ“** (з Валлі. ніччу). У вечорі по звичайні ціні. **„ЕВГЕНІ ОНГІНЬ“**. У середу, 7-го, в 7-й раз **„НАМО ГРЯДЕШИ?“** (Quo Vadis). Книжки продаються. Готуються до вистави в 1-й раз в Києві нов. оп. **„ІЗМ'ІНА“**, муз М. М. Іполітова-Іванова, сюж. по др. ки. Сумбатов. Постав. С. Ф. Гешевича.

КУПЛЮ енциклопедичний **словарь** Брокгауза и Ефрона (старе видання) за недорого ціну. Пропозиції і умови надсилати листовно по адресі: Київ, Редакція „РАДА“ для У.

Д-р Черняк В. Житомир, 16. Прийм. 9-12 та 5-8, живки 1-2. Праці (сіф.), вен., мочепол. (слец. гоїня вузнен), пол. розст. Усі спец. методи гоїня Є ліжка в окр. помешк. 823-373

І-ша ЗУБНА лікарня. ПРИ ЛКАРНІ **Прорізна Ю. ХИРУРГ.**

У Владівостоці

купувати „Раду“ окремим ХМ можна в книжковому відділку „Польза“ на розі Севастопольської і Суфійської ул. Там же продаються українські книжки, журнали і листовні картки.

Спец. **кожно-венерич. лічебница** л. 16, Михайлівська, Порла 50 к. Пр. 10-2 дв. та 7-9 веч. Од 5-7 веч. завідує лічоби. Д-р Гольдберг, приймає у себе № 16, В.-Васильківська.

Справа про державну зраду. Вчора в кривському воєнно-окружному суді закінчилися справи про державну зраду. Суд, після наради, що тяглася з 10 г. ранку до 1 г. ночі, виніс присуд, по якому всіх підсудимих виправдало.

В університеті. Вчора закінчилися екзамени в медичній державній екзаменційній комісії. Видержало екзамену на лікарів 180 душ, між ними 9 жесщив. 189 душ—студенти ківського університета, решта—екстерни з закордонних університетів.

В комерційному інституті. В январі 1912 року в ківській комерційній інститут мають прийняти по старим правилам біля 400 студентів.

Еміграція в Гальєстон. В правління евреїського еміграційного т-ва (Мала Васильєвська, 29) одкрито запис в 61 партію, яка виїждить з Росії 9 декабря. 60 партія виїхала з Бремена в Гальєстон 1 декабря.

Ескурсія. Гурток студентів ківського комерційного інститута організує під приводом учителів ескурсію на гніванські сахарні заводи. Ескурсія має одбутись між 10 і 14 декабря.

Пошесть натуральної віспи. Каринський уастьовий лікар повідомив ківську губ. земську управу, що в селі Томашівці люта натуральна віспа. Для боротьби з пошестю лікар прахне управу командирувати фельдшера.

3 Волині. Нове земство. В житомирському повіті гласні визначили на розходи на 1912 рік 410.112 карб. З них важніші видатки такі: на школи—42.096 карб.; на лікарську поміч—124.781 карб.; на ветеринарну поміч—18.092 карб.; на дороги—77.220 карб.; на поміч казенним справам—43.984 карб.; на тюрми і арештні дом—16.308 карб.; на розходи земської управи—63.413 карб.; на поміч бідним—1060 карб.; на інші розходи—3.749 карб. і на запасний капітал—18.370 карб. Всього маєтків в житомирському повіті, обложених земськими податками, опісані на 97.893.717 карб. Від кожної сога: карб. оцінки прийдеться платити земського податку 34 1/2 коп.

В засадському повіті земський вібраяніс розходи на 1912 рік затверджено в сумі 222.508 карб. З той суми праивачено: на школи 13.324 карб.; на лікарську поміч—74.857 карб. 5 коп.; на ветеринарну поміч—6.412 карб.; на дороги—60.473 карб.; на поміч казенним справам—26.302 карб.; на арештні дом—5.132 карб. 15 коп.; на поміч бідним—300 карб.; на розходи земської управи—21.089 карб. і на запасний капітал—3.932 карб.

3 Поділля. Склад. В селі Клязміці, ямпоцького повіту, мають одкрити земський кустарний склад і доручити асигнувати ним одному з кустарів. Склад сей буде обслуговувати і потреби кустарної промисловости с. Яляна.

Тиф. В містечку Ялтущків помір од тифу лікар, другий лікар заслаб на тиф. Тиф лютує і в окрених селах. Поместь пшцішла з робітничих казарм ялтущківської шквароварні. Недавно савітарна комісія оглядала ці казарми. Содеержуються вони дуже погано: тісні, немає вентляції; харчують робітників кепсько; ку'ня—халі; окрім воього, робітничка есуть своя мокру та брудну білизну в казармах.

3 Полтавщина. Земський бюджет. Губервська управа скулала уже бюджет на 1912 рік. Вагалалі сума бюджету побільшена проти 1911 року на 472.689 карб. 28 коп. Рівняючи з попередніми роками, видатки побільшено на такі потреби: на урядові інстипуції—195 карб. 44 коп.; на содеержування земського управління—10.631 карб. 29 коп.; на народню освіту—63.885 карб. 87 коп.; на допомогу бідним—7.221 карб. 96 коп.; на медичну справу—144.534 карб. 44 коп.; на ветеринарну допомогу—19.159 карб. 24 коп.; на економичну допомогу—177.353 крб. 17 коп.; на ріжкі видатки—63.059 карб. 21 коп.; на запасний капітал—7.873 карб. 20 коп. Перелічено всіх видатків на 2.885.992 карб. 77 коп.

3 Харьковщина. Суд. В харьківській судовій палаті розбіралось діло старобільського городського голови Ковтунова. Його харьківське губервське присуствіє обвинувачувало за те, що він в старобільській думі радив гласном встановити пам'ять встановленням преідеітату 1-ої Державної Думи С. А. Муромцева.

Цкаво, що за те, щоб віддати Ковтунова під суд, євдлі і заміетітель харьківського городського голови Кравцов, який брав участь в засіданні харьківської думи, коли як-раз було встановлено встановленням пам'ять Муромцева і преідеітату 1-ої Державної Думи С. А. Муромцева.

Палата постановила висловити Ковтунову догану. Юаейей читальні. У Харькові 1-го декабря одбувся 20 лтній юаейей біблотеки-читальні т-ва грамотности. Цперша в Росії біблотека, яка обслуговує безплатно бідикту і видає книжки дотому. За 19 років книжкама користувалось 52.993 души; за цей час було видано 774.013 книжок.

Оружний напад. Коло города Славіяновка 22 ноября був оружний напад на жителів Славіяновка. Грабіжничка, погрожуючи револьверами, забрали одіж, всілякі покупки, часи і гроші і втікли.

3 Катеринославщина. Порострімна Недавно, при повірді паспортів, на

робітничому кварталі в Ювізії двоє невідомих стали стріляти в поліцейських, в яких двоє вбито, а 4—поражено. Поліція одержала відомости, що злочинці переховуються в присілку Олександрівському в хаті Войченка. Хату, в якій переховувались 3 мужчини і 2 жесщиві, оточила поліція і домогалась, щоб ті здались. Звідті стали стріляти. Поліція теж почала стріляти. Одного з невідомих вбито, а тих заарештовано.

Арешт околотоного. В Катеринославі заарештовано заврхштатного околотоного надзірателя, який недавно поступив на службу. Арештовано його по наказу одеської адміністрації. Його обвинувачують за дупоубство.

Арешт розбіжників. Грабіжничків, які пограбували жеребецьке волосне правління і вбили сторожа—завішли На чолі нападу стояли розбіжники Грушецький та помічник волосного писаря Соколов. Арештовано 9 душ.

На користь голодних. По ініціативі виборних од робітничих вижнеівпророських вагонних майстерень розпочато збірання жерть між робітничками; заходами молоді, що складається з еслужачих майстерень, 19 ноября ввпорядковано в столовій тащровальну вечерку, прибуток в якій праивачено на користь голодних Уфимської губернії. Рада біблотеки еслужачих та робітничих мала думку упорядкувати лекцію, прибуток з якої праивачити на користь голодних, але через деякі ебсташивні питання засталось вевршеніем.

3 Херсонщина. Поместь віспи. В селі Ковратівці, анавівського повіту, лютує поместь віспи. Земство послало туді лікаря.

Галичина.

(Од власного корреспондента).

Проти виділення Холицчини в окрему губервню поляки галляцькі підітали неаби який евалт. Крім численних протестуючих віт на провинції урядили вони віче у Львові для 10 грудня н. ст., яке закінчалось сутячкою віченіків з поліцією і побитам вікон в роісійських консульстві. Така сама демонстрація повторилась у Львові на другий день 11 грудня. Цього дня мівська рада мала надзвичайне засідання в холмській справі і порішила протестувати проти «розбор Польщі». По засіданню група молодіжці з галлерей пішла під редакцією «Прикарпатської Русі» і повизивала там вікна, а далі хотіла дістатись до консуляту роісійського, але поліція сиюю не пустила. Ціла «ворохобня» з приводеу Холицчани має трохі трагікомічний, не серіозний характер. Солідні едементы з поміж польської есупільности стоять осторонь від неї, а як і беруть якусь участь то видно під якимем примусом, може примусом «опшні публіциста».

VII Конгрес польської партії соц-дем. Галлячии і Шлесія одбувся в днях 9, 10 і 11 падолиста н. ст. у Львові, при участі поверх 100 делегатів. І тут обговорювалось справа про відновлення до інших партій соц-дем. між іншим і до української. Реферат на цю тему мав Дашинський. Не жалючи слов для огуду чеського «сепаратизму» і заборчости чехів на Шлеску супроти поляків, провідничка польської соц-дем-ї «не може арвати» (?) чого хотять від польських соц-демек. «націоналістична» в українській соц-дем. в Галлячии, Ровалдовалов тих з укр. соц-дем., хто разом з поляками, а влваство для поляків працюють, себ то Гаавекевича і К'. Чужу працю і чужі засоби матерьяльні для зросту польської соц. руху—це Дашинський добре розуміє. Але коли укр. «аціоналістична» хотеть для себе працювати, та це й українці-політичів в польській соц-дем. п. хотять притягти до праці для укр. партії—та цього Дашинський ніяк не може арвати!

Крамарж—Вітня. В бюджетовій дебаті в відеськом парламенті для 11 грудня н. ст. укр. соц-дем. Вітня остро напад Крамарж, як адвоката роісійських інтересів в Австрії, котрай за своє адвокатство одержує в фонду Роісійського м. в стр. 3000 руб. на «Narodni Listy». П. Крамарж почув себе ображеним промовою Вітня і, як передають часописа, через уповноважених своїх зажадав від нього еатисфакції. Вітня на це вручачи уповноваженням Крамаржа етенограму своєї промови з проханням вкати, якими саме еступами II почувся ображеним Крамарж.

Кавенєцька філія тов. «Провітня» має під своєю опікою 13 читальнь на селах, бурєу в Каміні стр., в котрій виховується 28 учеників середніх і народних шкпі. Філія кушшла грунт за ціну 12.000 кор. і буде на нм «Дім Провітня» вартости поверх 100.000 кор., в котрім знайдуть приміщення всі національні інстипуції в місті. Банк краевий дав під будову позачку 65.000 кор. а решта буде скрита за жерть і приватних позачк. Довги будуть покриватися доходами з дому.

Чатальня «Провітня» на передмісті Львова Клепарові вбудувало дуже гарний власний дім з просторою заллою для зборів і вистав вартости кількадесять тисяч корон. Евергеріє, посвятою і жертьвами оличичі групи, як гриби повстають в Галлячии все нові осередки культурного життя, як оця читальня «Провітня» на Клепарові, який нема ще трох років віку, а вже має свою хату та ще й гарну.

Вицпрезидєнт парламенту Ю. Романчу піджертував цими днями за всякі просвітні цілі 437 корон.

Економичне життя України.

Економичне становище й торгова Київ в 1910 р.

У торговельно-промисловім житті Киіва в 1910 р. панував дуже жавай настроій. Добрі урожаї попередніх років причинились до зросту вивозної торгової, переважно хлібом. Зросли й покупки сили людности. Збільшився попит на продукти першої потреби, а також на будівельні матеріали. Стало вільніше й з грішми. В банках і в промислових підприємствах стало більше вільних грошей, папери земельних банків та інших позичкових інстипуцій зросли в ціні. Велика конкуренція трохі загальмувала розвиток промисловости в середині року, так що, напри., мукомольні підприємства з цієї причини були змушені зменшити продукцію. Та великих наслідків це не мало.

Урожай 1910 р. трохі зіпсувався через великі й невчасні дощі, але загалом він був цілком гарний, особливо в південно-західній частині губернії, де дуже гарно урило жито. Картоплі зібрано далеко більше проти звичайного. Через дощову годину, косовиця відкладлась; частина сіна погнила, й зібрано його менше проти сподіваного. Порядний урожай діло олійне сім'я. Льон також дав порядний урожай, хоча ебсяг землі під льоном зменшився. Навпаки, ебсяг землі під буряками збільшився; це сталось через те, що наші буряки з'явився чималий попит з Угорщини й Галлячии, куди їх вивезено з Київщини досить багато. Гарно уродився тютюн; в околицях розводився американський тютюн, переважно вищих сортів. Досить гарним був урожай фруктів. Деякі савінички понесли, одначе, величезні втрати, бо, через холеру, на фрукти був малий попит.

Жаво працювала в початку року цукроварня промисловця. Ціни на цукор в останні місяці зменшилися, бо був дуже гарний урожай на буряки. Ціни зменшились також після зменшення закордонного попиту, хоча місцевий попит навіть збільшився. Ціни зросли тільки в останню чверть року. Крашні наслідки дали гуаллячичий і броварство. Число гуаллячичі помітно зросло. Броварів у минулому році функціонувало на Київщині 37, з них у самих Київі 8. Мляво розвивалась залізана промисловість, бо бракувало коксу. Продукція чауна зменшилась, і ціни на нього зросли. Через брак чауна мляво працювали й ті підприємства, що обробляють метали. Навпаки, продукція машин, в звязку з гарним урожаєм, зросла. Зроста продукція хліборобських машин, на які був великий попит з боку селян та інших потребітелів. Чималий попит був і на цукроварські машини. Мукомольна промисловість розвивалась на Україні досить швидко. Київські млини виробляють щорічно 5 мил. пуд. пшеничної муки й 3 мил. пуд. житньої.

Минулого року млини, одначе, не проявляли особливої діяльности, не заважало на великі запаси зерна. Готова мука ледве продавалась, попит для Польщі й інших місцевостей сильно зменшився через конкуренцію польських мукомольців. Ціни в другім півріччі упали, й млини зменшили продукцію.

Жавий настроій панував у будівництві, що помічалось по всій Україні. Багато будівель засталось нескінчених через брак целги й заліза. У самих Київі вироблено в 1910 р. 160 мил. шт. целги проти 100 тис. шт. попереднього року. Ціни на целгу зросли з 22—24 карб. за тисячу до 25—29 карб. Зросли ціни й на дерево, через що лісна промисловість також дала гарні наслідки.

З життя „Провітня“.

Мануйлівська „Прозвіта“. 26 ноября відбулось четверта в цьому сезонові вистава музично-драматичної секції. Виставлено було при участі української артистки Н. М. Дорошенко драму «Ватькова казка». Вистава пройшла гарно, особливо відзначалась Н. М. Дорошенко та М. К. Дасюк, які «во ево грою викликали бурю оплесків. Гарно грали також Д. Науменко і М. Калістай. Не ваважаючи на те, що в той же день був вечер в столовій вижнеівпророських майстерень, публіки на виставі було досить. Валоноу прибутку було 58 карб. 8 коп. Під час вистава літературно-бібліотечна секція продавала в читальній українській книжки та листовні картки.

Сьогодня Мануйлівська „Провітня“ має сьвяткувати роковини відариття власного будинку.

З учасних паєтровів.

Свобода слова. На вас, письменничка мої, Товариші малкі, завязті, Кладу сподіваники свої І мрії сьмілві, багаті.

Потужне адієммо перо Не болячі старі народні— І запанує скрізь добро... Колись,—авчавийно, не сьогодні.

Свободу слова нам дано,— Бачемо сьміливо пороки, Запемо тільки ось вікно, Щоб... не підгледів шпиг стоючий.

Пашім про все, пашім про всіх, Кому, і як, і що належить! Нехай Луца наш гай і сміх! Нехай Бога, тільки... оберемо...

Хоча цєнаури гай і знак Й офіційно не істнує,

Та... „на посту“ городовик: Гляди, на лихо, і почує.

Не болячись, свої думки Нум викладати на папері, А щоб нікому невямки, То... причиняймо щільно двері,

Во ненароком заазирне Льбовай чого до кабінету Й такий, гляди, донос утне, Що проклянем свою кебету.

А... може краще, як перо Притупим трохі й будем дбати Не про народнее добро (Нехай йому лихая мати!)

А тихо, любю, як і слід, Писатимемо про годину, Про дощ, про трапи, про обід, Про баль, про ліка, про „альпану“...

Во волю слова хоч дано, Та щось аваюди в ній додати, І добре аваюди о одно,— Що ліпша волецька... мовчати... Шершень.

За кордоном.

Росія і Персія.

В роісійському посольстві в Тегерані заявляють, що коли буде засновано уряд в Персії, який згодиться на ультиматум Росії, то буде прослушено меджиліс і почнуться організаційна праця в справі заспокоєння Персії. Все чотирохтисячне роісійське військо, що лішло походом на Персію, зібралось вже в Казвіні.

В звязку з персидськими подіями погіршали стосунки роісійсько-турецькі. Турції мобілізує в Малій Азії 5 баталіонів, готових до походу в Персію.

Під впливом зесток про заміри Турції втрутитись в персидські справи, в Тегерані знов почались виступи проти згоди з Росією.

Межиліс постановив увільнити Шустера, але він заявив, що не уступиться, поки йому не виплатять жалувания за весь час, на який його поклали в Персію.

За Шустера заступається американський посол з наказу Тафта.

Берлінські газети пишуть, що можливий конфлікт між Росією і Турцією за Персію.

Міжнародне бюро згоди звернулось до держав за порадою зробити колективну заяву в Петербурзі про закінчення операцій в Персії.

Революція в Китаї.

Суньятсен виїхав з Шанхая в Кантон збірати гроші на новобранців; коли не вдалось змоніти з урядом про згоду, революційне військо піде великим походом на Пекин.

12 депутатів конституційної палати одмовились бути депутатами, протестуючи проти влади, яку дано Юаншичаю.

Революціонери в Кантоні мають аероплани французької конструкції.

Кіль іншим, революціонери вимагають, щоб Юаншичаю було увільнено і прем'єром призначено генерала Лі, поки національне зібрання не вибере президента республіки.

Непорозуміння між самими революціонерами зростають; можливо, що між ними виникне бій, бо одні стоять за республіку, а другі—за конституційну монархію.

„Jupp-l“ повідомляє, що причина одаткам регента—це втеча жінки його з актьором.

Критська справа.

Критське питання починає все більше і більше вбраться в грізні форми. Не ваважаючи на породи держав-покровительниць, о. Крит постановив послати 44 депутати в грецький парламент, які мають взяти участь в законодавчій праці.

Грецький уряд постановив не пустити критських депутатів, встановивши карантин на п'ять днів, для всіх, що прибувають з о. Крита. Уряд сподівается таким чином, не пустити в Грецію й критських депутатів. Як би ж цим депутатам і владось прихити який-небудь способом в Грецію, Вензелос, болючий непорозумінь з державами, хоче розігнати парламент.

В Судську бухту прибули англійські паравод і над портом вивішено англійський прапор: це зробило велике враження в Афінах. Становище ваважається дуже серйозним.

Італійсько-турецька війна.

Марковні постанов в Тобурці радіо-телеграфу станцію. Дешпі з неї йтимууть на таку ж саму станцію в Цаї. Цією цією Марковні поставить таку станцію і в Триполі.

На о. Мальту привезено два лірижаблі. Дірижаблі ці везуть в Триполі, де коло Гараіаа на них мають робити військової розвідки. Літають дірижаблі на висоті 1500 метрів і до них не можна буде дістати вистрілами, як до аеропланів.

Італійські газети повідомляють, що в Олександрію сподівается руського авіатора Уточкіна, який їде з товаришем в Бенгаї, де служитиме в турецькому військові.

В п'ятницю тече італійських військових суден підходили на 4 милі до ярності Карабурна, що стоїть при вході в Салоніцьку затоку. Цією недолгах маневрів судна одійшли.

Останні вісти.

(3 газети та по телеграфу).

Голод.

ТОМСЬК. В барнявському повіті, в с. Кузупка, в 35 дворах лежить 68 хворих гарлячкою, яка лютує в

цьому районі через те, що населення голодує.

АТКАРСЬК. Через неврожай в повіті, в земську казу воювом не надждать подати. Управа постановила позачити на недогий строк 200.000 карб.

ТУЛА. Тульський губервнатор постановив, щоб зібрані газетами жертьви оджгались обовяково тільки в «Червоий Хрест».

Цісля цього жертьв стало надходити менше.

НИЖНІЙ-НОВГОРОД. На засіданні губервського земського зібрання представник од араамського повіту окаяв: «Шляхами, наче кавалерійські полки, проходять гурти селянської худоби, яку, видно, говять продавати». Гласний од горбатовського пов. сказы: «Під впливом неврожайа кустарничтво переживає кризу. Не сьогодні автра приїде армія робітничка і скаже: давайте хліба!»

«Всякі звістия».

ПЕТЕРБУРГ. На 85 році життя помер відомий хімік, академик Микола Векетов.

Доаволено скликати в Петербурзі в декабрі з'їзд учителів старих мов. В Вітебську підчас урока застрелвся учень комерційної школи Камтелая. В запясті, заставленій учителем, він каже: «от чого наробили ваші двойки».

«Вірж. Вїд.» повідомляють: запідозрена в провокаторстві на бестужевських курсах Ірма Ф.—родичка сенатора Трусовича.

МОСКВА. На першу виставу «Гамлета» в художньому театрі «Тіш» командірує спеціального кореспондента.

Арештовано якогось Ходнева, що з підробленою книжкою загальноземської організації прийшов за жертьвою на голодних до директора міжнародного банка Форштетера.

ВАРШАВА. Коффіковано перше чаело польської «G zety Dwugoznowo», яку редактує Ц ковьский, видавель «Dzienn k Petersburgo».

Отграфовано журянал «Prawda» на 800 карб.

У варшавського губервнатора одбуло великий «five o'clock», на який було запрошено представників польського і роісійського громадянства.

Стоїть тепла погода. Селяне почали роботу в полі.

РЕВЕЛЬ. Директор целюваної фабрики Естер, ростративши 64.000 казійських грошей, втік десь з карірюе фабрики.

ОДЕСА. Викрито фабрику фальшивих срібних грошей.

За кордоном.

Реформи в Індії.

ЛОНДОН. З Бомбаї телеграфують: Індійський уряд повідомив представників преси, що після того, як столицю Індії перенесено в Делі, почалось здійснення реформ, задуманих королем Георгом. Індійським провинціям буде дано автономію. Між іншим, буде одбеново західну й сідну Бенгаї, чого так давно бажають індійські патріоти. Асигновано додаткових 50 мліюіаів карб. на народню освіту. Оповіщено про дозвіл вступати вищі посади в армії сальдатуна в тубольції.

Муниципальні вибри в Швейцарії. ЖЕНЕВА. Муніципальні вибри в більшости городов Швейцарії закінчились переогом рідкалілі і соціалістів. Коасерваторів пройшло дуже мало.

Всяні звістия.

БУХАРЕСТ. На військової приготування асигновано 50 мліюіаів франків.

САЛОНІКИ. На болгарсько-турецькому кордоні знов буда сутячка турецьких салдатів з болгарськими. Турецькі салдати привели собі на поміч селая з сусідніх сіл.

На чорногорській грянці теж ставлять сутячки. Через це Турція збільшує там військо.

БЕРЛІН. Притягнутых по обвинуваченню за шпівотвое англійчана Шульца і де-кількох німців заусужено в каторгу од 2 до 12 років.

ЛОНДОН. З параводом «Delhi», на якуму їхав в Єгипет герцоганя Файф, сестра короля Георга, сталось біля Гібралгара нещастя. Прияеуеу й Ц семію врятував французький крейсир і привіз в Таажер. Англійська ескадра врятувала всіх інших пасажирів.

Література, наука, умільств і техніка.

— Про гуцулів та гуцульське мистецтво. Варшавський «Swiat» умістив статтю сіл заголовком «Ginazy lud, ginaca sztuka», в якій розповідает про Гуцульщину та її мешкавців, констатує, що гуцули крок за кроком абзближаються до агабелі, що грозить і їх артистичному хазості і штиці. Причиною цього є невпроглядая тематота та невмірие шарвені алголодур між гуцульми жавівськими коршмарами, які через це тим лєакше доводять ляхвою і обманачами гуцула до руїни. Чодавши характеристичну гуцульську і гньюо окружеява, переходить автор до обговорення гуцульської штици, яка стоїть під сильним впливом еходу, е багата на мотиви, сильної равонената та шповні арла. Тут згадає автор родичу Шкрябляків, в котрих штица доходить до верхній артизму. Ривчачено автор розглядает також

причини упадку величавої родимої штуки і культури. Головною причиною упадку є, на його думку, тандит, яку масами вноють між гуцулів пенні спекулянти. Далі автор вгадує, хто і коли займався Гуцульщиною. З українців займається нею проф. Шукевич, котрий оголосив про неї цінну монографію, яка на думку автора має бути ще далекою від вичерпання предмету. Згадує також про „гуцульський музей“ в Коломиї графа Леопольда Стажинського і про львівський музей Дідусицьких. В новітніх часах, каже автор, велику увагу звернули на Гуцульщину польські малаїри. Тут в давніших належають Северин Обот, знавий малаір і збірчач-етнограф. В теперішніх часах оселяються на Гуцульщину багато польських малаірів, прим. Вічулковський, Яроминський, Сікуцький, Пауц, Яроцький і інші. Польський різбар Яворський звертається в голосним покаянком до польської суспільности, щоб ратувала гуцульську штуку від загибелі. Його думку поділяє й автор і на його думку треба б осунати артистичну школу для гуцулів в Жабю. „Вона—кічає автор статтю—відаєла б в очак самих гуцулів вартість і достоїнство штуки, котру приучують шораз більше легковажити; вона вратувала б ту, нині погибачоу штуку і величавими мотивами забагатела б нашу загальну артистичну скарбницю“.

I, справді, хоч як це гірко признати, гуцули гинуть, гине їх штука! Та кому як кому, а нам повинно лежати на серці несняна помочи в прегарній синій горі липарською народоді до його високо цінній штуці. Не зробимо це ми, то зроблять поляки, а все гарну, високоартистичну штуку заручують до свого „skarba artystycznego“.

Переклади з української літератури.

Чеське видавництво „1000 найкрасніших новел“, 1000 світових снісователю в Празі, помістило в 14-ій книжці повість Михайла Ядково „Шкіма вежа“ („Похила вежа“) в перекладі проф. Карела Гандзеля. До перекладу додано дуже тепло написаний вступ про автора та його твори.

ДОПИСИ

(од власних кореспонденцій).

М. ХАБАРОВСЬК (Примор. Обл.) Місто Хабаровське засноване в 1858 році, після вживання Муравйовим Амурським Усеурійського краю. Спочатку це був малесенький поселок, в котрому жило шістьдесят відомітих відбувших кару каторжників, а решта війська та козаки, котрі переселились з Забайкальської області і стали називатись Усеурійськими. Більш тридцяти років, до самого початку будування Усеурійської залізнички, українців в Хабаровському було дуже мало—це здебільшого були каторжники та ті, що служили тут в садах та зостались жити по добрій волі, звязанні на те, що тут годі були добрі заробітки. В дев'ястих роках минулого століття хвиля переселення, що почалась тоді на Вкраїні, докотилась і до Усеурійського краю. Українські селяне переселились в Усеурійський край зовсім не по такому маршруту як тепер—їхали вони спершу залізницею до Одеси, а далі морем на пароході аж до самого Владивостока.

Приїхавши в Усеурійський край, не всі селяне бралися за хліборобство, хоч тоді умови для цього були далеко кращі, ніж тепер, бо придатної для хліборобства землі було більше, а валяши участок і збудувавши для сем'ї сяк-так хатку, подавалися наш селянин на заробітки, на залізницю. Особливо добре заробляли тоді ті, що мали свою худобу та возівли нею матеріал для будування залізнички: заробляли вони за добу від 7 до 10 карбованців. Багато переселенців, що заробили на цій будівлі по декілька сот карбованців, не захопило бійш жити в хліборобстві і, купивши в Хабаровському у якого небудь бурлака-каторжанца хатину, стали жити в торгівлі. Тепер в Хабаровському можна стрінути не один десяток бакалейних та інших крамниць, на котрих висять висівки з українських привізців. Багато ж там українців, що покинувши хліборобство, поділились на будівельні залізничі, заробивши на її будівлі трохи грошенят, оселились назавше в Хабаровському і держать свою біржу. Так годвало в Хабаровському багато багатирів українців, котрі тепер мають по декілька власних крамниць і будинків. Не всім переселенцям, що покинули хліборобство і перейшли на життя в місто, поталанило заробити багатирями: багато в них, відірвавшись од землі, зосталось жити в місті і займатись новозвищеною краму з ставці в місто та дрібною торгівлею на хабаровській „толкучці“, тільки через те, що вважали останню працю далеко легшою ніж хліборобство.

З такого елемента населилось ціле велике предмістя Хабаровська—„Халадька слободка“. Це назвилося фігурирую не тільки в балачці поміж мешканцями міста, а й в офіційних паперах. Як показує сама назва, це майже ділюком українська частина міста. Деякі мешканці цієї слободи мають привіще на перший погляд ділюком російське, але-ж розбалакались з таким добродієм, зараз по мові цінають свого земляка.

Хоч українців, що живуть в цій частині міста, русифікація зачепила добре, але як видно для національної самосвідомості українців не існують ті десять тисяч верст, що відокремляють Хабаровськ від території України і довгий час життя на далекій чужині, бо і тут українська молодь починає цікавитись рідним, занедбаним батьками, словом і, наддивовижу батькам, починає балакати „мужицькою“,—як кажуть батьки,—мовою. І дивно з'являє вагалі помічаєш тут на далекій чужині: українці далеко швидше робляться національно свідомими, ніж на самій Україні.

Є в цій слободці Гоголівська бібліотека, де є декілька українських книжок, творів старих письменників. Але молодь ці книжки давним-давно перечитала і її хочеться нової української літератури, котру вона, на свій же змога, купує по місцевих книгарнях. Крім гуртка свідомої української молоді, мешканців Хабаровська, є в Хабаровському багато поодиноких українців, котрих загнала сюди жити боротьба за існування та обставини українського і взагалі російського життя останнього десятиліття.

Українські селяне, що переселяються на життя в Усеурійський Край (на Зелений Клин), не так давно оселились тільки в південній частині Хабаровського підрайону, де краща земля, вищі гори і нема так багато, як в північній частині підрайону, кедрів, котру дуже трудно викорчувувати; тепер же як не стало в північній частині вільної для поселення землі, стали селитись недалеко від самого Хабаровська, і є села, населені українськими селянами, до котрих від Хабаровська 10—20 верст. Деякі нової відоміти українські селяни, що селяться коло Хабаровська, з Поділля. Не раз чуєш від цих подільців нарікання на своє життя, котре так глузує з них: „То в дома пропадали вімом без дров, бо не було грошей платити по 10—12 копійок за пуд, а тут пропадає од того, що дуже багато на участках лісу—ототі кедрі,—щоб воя ім погоріла, — не одного, як корчував, підірвала та загнала на той світ!“

Дуже було б бажано, щоб переселенські відомітки звернули увагу на це трагічне становище наших селян і допомогло б їм, давши на легких умовах по дві-три корчувальні машини, котрими американці викорчували не одну сотню тисяч десятих такої тайги, як в Усеурійському краї. Але розгубили вже наші селяне всі надії на краще життя, на чий небудь, крім власної допомоги. Доки сонце айде—роса очі вийде!—кажуть вони, корчучи кедрі і, надвіваючись від цієї каторжної, непосильної для людей праці, гинуть.

Від контори.

До контори „Рада“ надійшли такі жертви на користь голодних.

А. Трофименко—60 коп., Є. Трофименко—45 коп., А. Тарасенко—50 коп., Ів. Харченко—30 коп., А. Березкин—45 коп., С. Кордя—45 коп., Ів. Тарасенко—75 коп., А. Ядунов—50 коп., Д. Подольська—35 коп., П. Харченко—20 коп., С. Семенович—30 коп. Всього—4 р. 85 коп.

Справочний одді.

Календарні відомітки. Субота, 3-го декабря. Шест. св. прор. Софронія, прп. Савви Звенигородської і Феодула.

Ск. сон 7 год. 54 хв., зах. сон. 8 год. 57 хв.

Театр гор. Вар. добу. Старе гніздо і молоді птахи.

Роспис ходу поїздів

(з 15 окт. 1911 р.)

Півден.-Зах. заліз. дор.	Оходять з Київ.	Прибуває до Київ.
Кур'єр. І і II кл. Одеса-Кишинев-Рені-Унгрені-Сіменетрап	9 г. 00 хв.	9 г. 33 хв.
Кур'єр. І і II кл. Брест-Варшава-Граніца-Видля-Калин-Беран	7 г. 35 хв.	10 г. х.
Кур'єр. І, II і III кл. Сарни-Видля-Рига-Двинськ-Петербург	9 г. 25 хв.	9 г. 11 хв.
Почт. І, II і III кл. Фастов-Казатін-Одеса-Умань-Віаосток-Варшава, Унгрен, Рені, Житомир	9 г. 35 хв.	8 г. 39 хв.
Почт. І, II і III кл. Сарни-Ковель-Варшава, Видля-Петербург, Волод.-Волна, Івангород-Граніца	2 г. 35 хв.	4 г. 37 хв.
Нас. І, II і III кл. Брест-Віаосток-Грєво, Житомир, Вільна-Петербург, Луць, Варшава	12 г. 35 хв.	6 г. 27 хв.
Нас. II і III кл. Одеса, Умань, Новоселія, Шкватинськ, Калиновка-Холмська	1 г. 00 хв.	6 г. 15 хв.
Нас. І, II і III кл. Бердичев-Житомир, Ровно, Золотобулло, Радзівіл (Бродів)-Відень	7 г. 50 хв.	10 г. 22 хв.
Почт. І, II і III кл. (Київ)-Фастов І, II і III кл. Казатін-Одеса, Умань, Птаволицьск, Брест, Луцьк, Володимир-Волинський, Фастов-В. Червона	10 г. 30 хв.	10 г. 17 хв.
Нас. І, II і III кл. Одеса, Циволочиськ І і II кл., Відень, Буда-Пешт, Унгрен, Ольвиополь	9 г. 35 хв.	8 г. 48 хв.
Нас. І, II і III кл. Катеринослав, Миколаїв, Знаменка-Харків, (Сісаветград, Севастополь	4 г. 40 хв.	12 г. 55 хв.
Почт. І, II і III кл. Катеринослав, Сісаветград Знаменка-Харків	11 г. 35 хв.	7 г. 46 хв.

Нас. І, II і III кл. Знаменка-Миколаїв, Знаменка-Харків, Катеринослав-Рост.-на-Дону І і II кл., Нас. І, II і III кл. Сарни-Ковель, Варшава, Сарни-Ровно, Володимир, Волн, Бердичев	8 г. 20 хв.	6 г. 10 хв.
Служб. II і III кл. до Фастова	11 г. 55 хв.	7 г. 35 хв.
Служб. II і III кл. до Фастова	5 г. 30 хв.	3 г. 22 хв.
Служб. II і III кл. Сятошин-Буча-Ворожаника-Тетерев	11 г. 5 хв.	12 г. 23 хв.
Служб. II і III кл. Сятошин-Буча-Ворожаника-Тетерев	8 г. 36 хв.	9 г. 10 хв.
Служб. II і III кл. Сятошин-Буча-Ворожаника-Тетерев	5 г. 15 хв.	5 г. 57 хв.
Служб. II і III кл. Сятошин-Буча-Ворожаника-Тетерев	3 г. 10 хв.	8 г. 00 хв.
Мішаний IV кл. Одеса, Ковель, Фастов-Знаменка	4 г. 25 хв.	7 г. 30 хв.
Мішаний IV кл. Сарни, Ковель, Варшава	9 г. 55 хв.	12 г. 37 хв.
По Московсько-Київ-Ворон. залізничі.	10 г. 35 хв.	7 г. 18 хв.
Скорий І, II і III клас. Брянськ-Москва, С.-Петербург	12 г. 80 хв.	6 г. 10 хв.
Нас. І, II і III кл. Бахмач-Копотоп-Навал-Брянськ-Москва	12 г. 10 хв.	5 г. 40 хв.
Нас. І, II і III кл. Бахмач-Копотоп-Курськ-Ворож	10 г. 50 хв.	9 г. 45 хв.
Нас. І, II і III кл. Бахмач-Копотоп-Курськ-Ворож	1 г. 05 хв.	4 г. 25 хв.
Нас. І, II і III кл. Курськ-Ворож-Жабіні-Петербург	7 г. 15 хв.	7 г. 00 хв.
Нас. І, II і III кл. Кремнечук-Полтава-Харків	11 г. 20 хв.	6 г. 30 хв.
Скорий І, II і III кл. Полтава-Харків-Лозова-Ростов-в-Д.-Севаст.	6 г. 45 хв.	12 г. 25 хв.
Почт.-нас. II і III кл. Полтава-Харків	7 г. 50 хв.	11 г. 25 хв.
Пря-нас. II і III клас. Дарниця-Борисполь	15 хв.	8 г. 20 хв.

Редактор В. Яновський. Видаєць С. Чикаленко.

ОПОВІСТІ.

ПРИТУЛОК ДЛЯ ПОРОДИЛЬ

акуч. М. І. Дмитрієвої-Линчевської

Шз догляд лік.-сест. Прійм. секр. вагит. і породиль у всяку пору. Мар.-Бажоцінська 44.

Зуб на в. Б. ТЕТЕЛЬБАУМ, 24.

Прійм. лікар-спец. 9 год. р. до 9 в. Пномі. 30 к. вприм. зуб. без болі ір. Штучні зуби ір

Кабінет зубного лікаря Дем'яновича-Цигурі

Гоїня, промывання і вставл. штучні зуб. Прійм. 9—12, 3—6 годін Нестерівська, 36.

ЖВАЧИРИ

Готель „Україна“ відна в наймі КМ.-НАТИ по міс. і подю, недорого Бульв.-Кудр. 34

ПОТРІБНА ФРЕБЕЛІЧКА

чи застатися українці до малого хаюця. Звертатися листовно, Вел.-Дорогожичка, 45, парадний хіт. 5-848-1

ДРАЦЯ

Скіничаний ком. середи. школу студент, шукає якої небудь роботи; згоден і на виїзд. Адреса: Київ, Ред. „Рада“, для Г. Р. 849-1

В СЯЖІ

„Д. Я. ЗОЛОТНИЦЬКІ“

Київ, Хрещатик, 23, проти почт. убої, телеф. 386.

Купує всякі старовинні речі

Платить по н. я. вийді й ціні

Справки, цінування-листовно, особисто. Там-же кушана жомчугу й коштовні самоцвіт.

ЩЕ НЕЧУВАНО

КАРАКУЛЬСЬКА ШАПКА

Тільки за 1 р. 90 к.

3 штучн. вищ. сорту чорного або т.-сірого нарахула на чорн. чисто-пояков. атласній підкладці При задоволенні вказ. обсяг голоси. Вишл. налож. плат. без аванту. За перес. та ушкод. в ящик. прирахов. 55 к., в Сибір 85 к. При задоволенні 3-х шалоко пересла. за наш кошт. Як недоволю поверт. грош цілюком. Адрес: „Русское Производство“ Бєльосток 4. 3-828-1

ПОВСТЯНИКИ

міщного виробу в справжній і Пюлжюкю шертці випускаються по першому замовленню чоловічі за пару 2 р. Дамські 1 р. 80 к. і дитячі 1 р. 20 к. За переслаку та ушкоку прирахов. 35 к. В Сибір 55 к. При задоволенні 3-х або більше пар переслаку за наш кошт. При задоволенні просимо вказувати розмір. Адресувати прохаємо: Бєльосток фірми „Бєльостокскій Экспорт“, Г. Р. 5-840-1

В Тагахрозі

купувати можно на ваканці, № 10 „Рада“ в книжк. кіна оскві.

ВЕРХНЯ СПІДНИЦЯ

за 2 руб. 45 коп.

Ловко зшита по останній моді верхня спідниця з шерст. найнов. рису. трико, вськомі. колор., поцяцьков. гузік та шовк. шувра. Сиди, крап. сойт за 2 р. 75 к., 3 р 2 к. 15 р. Ясна. по почти а вака. ялат. без завдата. Як не вдоволю, гроші повертає. Промісно знич. міру: доживу та обкват після за перес. додає 55 к; при випису. заразом 3-х спідн. переслаку на наш кошт. Адрес: Львів, Фірт „Акуратність“ рок.-18-72

ОД КАШЛЮ ТА ХРИПОТИ лікаря радить

ФАЙ'Я

Справні соденські мінеральні норинні

Вимагайте у всіх аптеках і аптечних складах.

В Українську труппу Івана Курбського, що грає зараз у м. Володимир-Волинськ ПІТРИВУЮТЬСЯ артисти. на другі співочі роли, хористи й хористки. 7 843 1

Открыта подписка на 1912 г. на ежемѣсячный журналъ главнаго управления землеустройства и земледѣлія LXXII г.

„СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО И ЛѢСОВОДСТВО“ на 1912 годъ.

Журналъ ставитъ себѣ задачею—служить проводникомъ агрономическихъ знаній и быть органомъ дѣятелей въ области сельскаго хозяйства, какъ научной, такъ и практической. Съ этою цѣлью на страницахъ „Сельскаго Хозяйства и Лѣсоводства“ будутъ помѣщаться:

1. Оригинальныя статьи технического и экономическаго характера по вѣсімъ отраслямъ сельскаго хозяйства, въ самомъ широкомъ смыслѣ этого слова, не исключая землеустройства, переселенія, колонизаціи, рыбныхъ и зверинныхъ промысловъ, а равно и лѣсоводства.
2. Обзоры русской и иностранной литературы по сельскому хозяйству.
3. Библиографія изданій, отвѣчающихъ характеру и программѣ журнала.
4. Переводы наиболее выдающихся произведеній иностранной сельско-хозяйственной литературы въ видѣ приложеній къ журналу отдѣльными листами.
5. Объявленія.

„Сельское Хозяйство и Лѣсоводство“ выходитъ ежемѣсячно книжками въ размѣрѣ 15 печатныхъ листовъ, съ рисунками.

Подписная цѣна на журналъ съ доставкой и пересылкой: въ Россіи—на годъ—6 руб., на полгода—3 руб., въ государствѣхъ почтоваго союза—на годъ—8 руб., на полгода—4 руб. Отдѣльный номеръ—1 руб. За квантію въ пріемѣ подписной платы доплатывается 5 коп.

Подписка принимается въ конторѣ журнала „Сельское Хозяйство и Лѣсоводство“—С.-Петербургъ, Вас. Остр., 10 л., д. 23, кв. 31. Редакторъ П. М. ДУБРОВСКІЙ.

Годъ 4-й.

„Духовная Бесѣда“.

Весьма полезный для семьи, школы, воиска и народа, религиозно-нравственный журналъ, который будетъ выходить въ 1912 году ЕЖЕМѢСЯЧНО, книжками большого формата, въ 5—6 печатныхъ листовъ каждая, по такой программѣ:

1. Бесѣды на воскресные, праздничные дни и разные случаи изъ духовной жизни христіанна.
2. Живое слово, или сборникъ текстовъ св. писанія, мыслей и изреченій великихъ людей, примѣровъ и наизяательныхъ разказовъ изъ прошлой и современной жизни благочестивыхъ людей.
3. Вѣра, Надежда и Любовь христіанска.
4. За трезвость и противъ пьянства.
5. Назидательное чтение воанш, инокамъ и заключеннымъ въ темницѣ.
6. Братская помощь, или приходская и общественная жизнь на новыхъ началахъ, при помощи устройства братствъ, попечительствъ обществъ трезвости и потребительскихъ товариществъ, пожарныхъ дружинъ, ссудо-сберегательныхъ, мелкаго кредита и т. д.
7. Врачебныя бесѣды и совѣты.
8. Ивѣстія и замѣтки.

Безплатныя приложенія: 1) Календарь—справка свыше 200 страницъ, заключающая въ себѣ много полезныхъ свѣдѣній. 2) Наша вѣра. Сборникъ назидат. бесѣдъ, очерковъ, разказовъ, стихотвореній и патриот. гимновъ съ туманными картинами. 3) Благочестивый. Систематической сборникъ поучительныхъ чтеній на всевозможные случаи изъ жизни христіанна отъ рожденія до кончини.

„Духовная Бесѣда“ самый дешевый, распространенный и занимательный журналъ. Цѣль изданія „Дух. Бес.“ заключается въ томъ, чтобы дать своимъ подписчикамъ здоровую и полезную духовную пищу. На каждый воскресный и праздничный день „Духов. Бес.“ предлагаетъ или поученіе, или назидательную бесѣду, или поучительный разказъ, или душеполезное размышленіе. Краткость, простота, общедоступность изложенія, искренность, теплота, задушевность содержания—отличительныя черты статей „Духовной Бесѣды“.

Подписная цѣна: въ Россіи 2 р., за границу 3 р. наложеннымъ платежемъ журналъ не высылается.

Адресъ редакціи: ПАВОЛОЧЬ, Киевской губ.

Редакторъ-издатель, свідц. С. Брояковский.

V-й годъ изданія.

Открыта подписка на 1912 годъ на двухнедѣльный журналъ

Бессарабское Сельское Хозяйство

издаваемый Агрономической секціей Бессарабскаго Общества естествоиспытателей и Кишиневскимъ Отдѣломъ Императорскаго Россійскаго Общества плодоводства.

Журналъ выходитъ два раза въ мѣсяцъ, книжками размѣромъ не меньше 32 стр. in 8°.

Редакціонный Комитетъ: Предсѣдатель В. С. Коссовичъ. Члены: П. Е. Вукотичъ, В. Г. Ломакинъ, Л. Е. Сиданекій, В. В. Яновскій. Завѣдающей редакціей Н. К. Мотиласкій.

Журналъ посвященъ интересамъ бессарабскаго сельскаго хозяйства. Идя навстрѣчу пожеланію съѣзда представителей мѣстныхъ учреждений мелкаго кредита, редакціей вводится особый отдѣлъ: „Кооперативное дѣло въ Бессарабіи“, который будетъ вестись при ближайшемъ участіи члена редакціоннаго комитета Л. Е. Сиданскаго.

Подписная цѣна съ доставкой и пересылкой 2 р. 50 коп. Объявленія принимаются по цѣнамъ за одинъ разъ: страница—10 руб., ¹/₂ стр. 6 руб., ¹/₄ стр. 4 руб. Мелкія объявленія—по 10 коп. за строку пети. При повтореніи объявленій плата устанавливается по согласію. Подписка и объявленія принимаются въ конторѣ журнала „Бессарабское Сельское Хозяйство“, г. Кишиневъ, Подольскія, 70. По этому-же адресу надлежитъ направлять рукописи.

Журналъ за 1908, 1909 и 1910 гг. весь разошелся.